
Symbolika wolności

Uchwalenie Konstytucji 3 Maja 1791 r. odbywało się - jak już wcześniej w naszej opowieści ukazaliśmy - w czasach dla Polski krytycznych. W okresie walk o niepodległość i granice pamięć o tym wydarzeniu była jednym ze sposobów „krzepienia serc”. W XX wieku - również dla Polski trudnym - wyrazy pamięci historycznej pełniły rolę symboli wolności.

Po zakończeniu II wojny światowej w dziejach Polski nastał okres ponownej (po latach zaborów) zależności od Rosji. Sprawdziły się słowa Marszałka Józefa Piłsudskiego, który mawiał, że Rosja - biała, czy czerwona - jest przeciwniczką niezależności i niepodległości Polski. Myśl pochodząca z okresu wojny polsko-rosyjskiej 1919-1921 r., ponownie wybrzmiała w okresie tzw. Polski Ludowej po II wojnie światowej. W początku lat 90. XX wieku, kiedy po trudach stanu wojennego 1981-1983 i obrad Okrągłego Stołu 1989 r., Polacy mogli na nowo cieszyć się wolnością, symbolika historyczna nabierała tym bardziej wolnościowego znaczenia. Klimat tamtych lat widoczny jest na prezentowanym plakacie rocznicowym z 1994 r. Głównym jego motywem jest orzeł biały wzlatujący ku złotej koronie. Grafika ta mogła u odbiorcy wywoływać proste skojarzenie do przywrócenia korony w polskim godle właśnie w związku z zakończeniem okresu komunizmu. W projekcie plakatu odwołano się też do pierwszych słów z Konstytucji 3 Maja - „dla ugruntowania wolności”.